

Utbildningsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-11-24

Utbildningsnämndens protokoll tisdagen den 24 november 2020

Plats och tid

Stationsgatan 12, lokal Aspen klockan 08:30, via Teams, klockan 08:30-10:05

Paragrafer

142-144

Justeringsdag

Den 24 november 2020, omedelbar justering

Underskrifter

Helena Hedman Skoglund, ordförande

Jonas Segersam, justerare

Susanna Nordström, sekreterare

Utbildningsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-11-24

Närvarande

Beslutande

Helena Hedman Skoglund (L), ordf.
Ulrik Wärensberg (S), 1:e vice ordf., närvarar på distans
Jonas Segersam (KD), 2:e vice ordf.
Hanna Victoria Mörck (V), närvarar på distans
Asal Gohari Moghadam (S), närvarar på distans
Jan-Åke Carlsson (S), närvarar på distans
Dima Sarsour (S), närvarar på distans
Agneta Boström (S), närvarar på distans
Susanne Engström (MP), närvarar på distans
Christopher Lagerqvist (M), närvarar på distans
Fredrik Hultman (M), närvarar på distans
Olle Romlin (C), närvarar på distans
Linnea Bjuhr (SD), närvarar på distans
Lage Hedin (M), tjänstg. ersättare, närvarar på distans
Emma Van Aller (V), tjänstg. ersättare, närvarar på distans

Ej tjänstgörande ersättare

Petri Lähteenmäki (S), närvarar på distans
Henry Montgomery (S), närvarar på distans
Ludvig Arbin (L), närvarar på distans
Erik Wahlström (MP), närvarar på distans
Celicia Svärd (KD), närvarar på distans
Jim Andersson (SD), närvarar på distans

Övriga närvarande

Susana Olsson Casas, Utbildningsdirektör, närvarar på distans
Annbritt Öqvist, Chef Systemstöd, närvarar på distans
Daniel Eskilsson, Chef Systemstöd, närvarar på distans
Katarina Håkansson, Verksamhetscontroller, närvarar på distans
Outi Ceder, Enhetschef Myndighet och resursplanering, närvarar på distans
Ingrid Holström, Strateg Myndighet och resursplanering, närvarar på distans
Lena Grapp, Stadsjurist, närvarar på distans
Elin Lundkvist, Ekonomichef Utbildningsverksamhet, närvarar på distans
Erik Boman, Kommunikationsstrateg, närvarar på distans

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24

§ 142

Val av justerare samt justeringsdag

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** utse Jonas Segersam (KD) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll den 24 november 2020.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-11-24

§ 143

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa utsänd föredragningslista.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24**§ 144****Ersättningar för pedagogisk verksamhet 2021****UBN-2020-07292****Beslut**

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** den administrativa kostnaden till de fristående huvudmännen ersätts med den i skolförordningen och gymnasieförordningen angivna schablonen med tre procent för förskola, skola, fritidshem respektive en procent för pedagogisk omsorg,
2. **att** fastställa ersättningar för pedagogisk verksamhet 2021,
3. **att** uppdra till utbildningsförvaltningen att senast i september 2021 redovisa om ytterligare strukturella förändringar i de pedagogiska ersättningarna behöver göras för att ge så väl fristående som kommunala skolor goda förutsättningar.

Reservationer

Jonas Segersam (KD), Christopher Lagerqvist (M) och Olle Romlin (C) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Uppsala har en lång tradition av likvärdig hantering av fristående och kommunala utförare inom utbildningsväsendet. Under många år har system byggts upp där likvärdighetsprincipen varit styrande för bidrag / ekonomisk ersättning, service och bemötande från den kommunala förvaltningen.

I föreliggande förslag till beslut bryts dock denna tradition. På arbetsutskottet presenterades ett förslag som innebar en nedskärning av till fristående skolor med i vissa fall över 10 procent, och till samtliga fristående förskolor med över 1%. Därmed frångår Uppsala kommun sin goda tradition av att ge friskolor likvärdiga förutsättningar med kommunala. Lyckligtvis har efter våra påtryckningar förvaltningen lyckats skaka fram ca ytterligare 40 mnkr, men vi tycker fortfarande inte det är ett bra förslag. Dessutom har nu styret bestämt sig för att ärendet inte ska vidare till kommunfullmäktige för att kunna smyga igenom det så omärkligt som möjligt.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24

Ersättningen för pedagogisk verksamhet är en budget för utbildningsväsendet i kommunen, inte en beskrivning av kostnaderna inom kommunal huvudman. Om vi minskar ersättning till lågstadium, förskoleklass, förskola och pedagogisk omsorg så är det utslag av en politisk vilja att dessa stadier inte ska prioriteras. Det går stick i stäv med tidigare politiska satsningar på barn i lägre åldrar, exempelvis på mindre grupper i förskolan eller den så kallade "lågstadiesatsningen".

I Uppsala har de flesta friskolor etablerat högstadieskolor, om vi ändrar ersättningarna enligt förslaget kommer denna trend att förstärkas – skolor med enbart lågstadier riskerar till och med att tvingas lägga ner sin verksamhet. De skolor som har högstadier är också ofta stora nationella skolkoncerner, så att höja ersättningen till högstadier gynnar dessa skolkoncerner i stället för små lokala aktörer. Detsamma gäller förskolan, där många aktörer i Uppsala är små, lokala aktörer, som inte kan hämta hem den minskade ersättningen genom bättre tilldelning i andra kommuner. Är det verkligen den politik som S-L-MP styret vill föra? Stora nationella friskolekoncerner gynnas i stället för små, ofta ideellt drivna, lokala huvudmän?

Kommunen har sedan den nya skollagen införts 2010 på papperet betalat ut 3% i administrationsschablon. Nu hävdar man att eftersom den kommunala skolan använt mer i administrationskostnader så ska skolpengen till fristående skolor och förskolor sänkas. Vi anser att det i stället borde vara den kommunala huvudmannen som sänkte sina administrationskostnader. Vi skulle också vilja se ett underlag på hur stora dessa administrationskostnader faktiskt är, och vad de innehåller. En viktig uppgift för kommunal huvudman.

Vi har fått berättat för oss att förskjutningen av ersättning mellan förskoleklass, fritidshem och lågstadium till mellan- och högstadium beror på felaktigt beräknade lokalkostnader. Lokaler är ett problematiskt område eftersom kommunen själv sätter hyrorna när det är kommunen som äger lokalerna. Frågan är om man kan fördela lokalkostnader mellan stadier, eller om man inte måste slå ut kostnader som en genomsnittskostnad för hela grundskolan.

Vi anser också att man behöver se över fördelningen i ersättningen mellan stadier. Det finns inget som säger att man måste differentiera ersättningen mellan stadier – man kan även utbetala samma elevpeng för hela grundskolan – en förändring som självklart skulle gynna etableringen av fler fristående skolor med lågstadier, något att betänka för de friskolor som välkomnar den här föreslagna förskjutningen av ersättningen.

Vi anser vidare att ersättningen för administration bör betalas ut enligt tidigare grunder. Likställighetsprincipen är grundprincipen för nuvarande skollag, och vi kan inte se något problem med att man fortfarande använder beräkningen för Uppsala kommuns kommunala grund- och förskolors totala kostnader som grund för

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24

ersättningen till fristående skolor – det har gjorts de senaste 10 åren, utan att det blivit överklagat.

Med grundval av ovanstående yrkade Uppsala-Alliansen (M C KD)

Att 2020 års ersättningar för förskola/ pedagogisk omsorg, förskoleklass och grundskola skall gälla även under 2021.

Att det under våren 2021 ska göras en utredning av kommunens ersättningssystem i stort – både vad gäller administrativa kostnader, fördelning mellan stadier i grundskolan, lokalkostnader, strukturersättning, ersättning till landsbygdsskolor och ersättning till barn i behov av särskilt stöd och andra grupper i behov av stöd – i dialog med huvudmännen – i syfte att optimera resultaten i alla Uppsalas skolor.

Att beslutet skickas vidare till Kommunfullmäktige, precis som tidigare år, för fastställande

Linnea Bjuhr (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Processen för ärendet om ersättningsnivåer är under all kritik. Nämnden fick i oktober en dragning om denna kommande förändring och räkneexempel på hur det skulle slå mot olika verksamheter. Detta var innan budget för nästkommande år var fattad. Trots vetskapen om detta från styrets sida valde man att lägga en budget där utrymmet var så litet att det nu uppenbarligen riskerar att slå så hårt mot fristående aktörer med fokus på lågstadium, förskoleklass och fritidshem. Man har alltså medvetet skjutit på detta dråpslag tills efter att budget är fattad för att kunna säga att det inte går att göra på något annat sätt än det man själv föreslår. Det hade dock varit möjligt att låta ärendet hanteras av fullmäktige där extra medel hade kunnat tilldelats.

Vidare var den lilla informationen som gavs nämnden i oktober var inte heller tillräcklig för att ge oppositionen en ärlig chans att inarbeta det i sina budgetar för att täcka upp för förändringarna. Handlingarna till mötet tisdagen den 24 november kom dagen innan klockan 15.50, vilket inte är alldeles för senfärdigt och nästan i klass med att slänga fram ett nytt ärende med handlingar på sittande möte för omedelbart beslut. Partier inom oppositionen har dessutom behandlats olika vad gäller informationsflöde och förankring, där vissa har fått det i god tid men där Sverigedemokraterna (SD) inte fått det, utan själva behövt ligga på för att få reda på vilka förändringar som planeras. Det är inte ett rimligt sätt att hantera ett så stort och avgörande ärende och det är inte ett rimligt sätt att behandla oppositionen. Alla partier ska behandlas lika och ges samma möjligheter till att sätta sig in i ärendena.

Därutöver har man inte heller velat ge de berörda fristående skolorna det underlag som de har rätt till.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24

Ärendet är alltså alldeles för dåligt berett och konsekvensanalysen för hur det slår mot olika skolformer och skolor är för liten för att SD ska vara bekväma med att bifalla förslaget.

Vad gäller ärendets innehåll i övrigt är SD kritiska de delar som berör strukturersättning och modersmål. För en mer rättvis fördelning bör därför de delar i ärendet som berör strukturersättningar göras om för att så långt det är möjligt ta bort variabeln för nyanlända eller utländsk bakgrund, dessa medel ska omfördelas till höjd skolpeng och särskilt stöd. Detta för att gagna alla elever i kommunen som är i behov av extra stöd, oavsett var de eller deras föräldrar är födda. Genom en sådan omfördelning får alla kommunens elever större möjligheter till utveckling. Därutöver vill vi att den lagstadgade modersmålsundervisningen effektiviseras med 25 % och den icke lagstadgade utgå.

Det är märkligt att argumentera för att nuvarande ersättningsnivåer är rimliga om det innebär att de som drabbas negativt riskerar att inte kunna fortsätta sin verksamhet. Vissa av dessa får dessutom ingen eller låg strukturersättning, vilket gör det ännu svårare för dem. Detta påvisar dessutom med all önskvärd tydlighet det som SD påtalar gång på gång - att strukturersättningen slår orättvist och att grundbeloppet är för lågt. Därför bör ersättningsnivåerna göras om enligt vårt förslag.

Slutligen vill vi återigen att ärendet ska avgöras i fullmäktige. På så sätt har KF möjlighet att låta innevarande års ersättningar fortsätta gälla, vilket möjliggör för fristående skolor med fokus på låga årskurser att fortsätta bedriva sin verksamhet. I fullmäktige kan även beslut fattas om att tillskjuta de medel som behövs för högstadiet, utifrån bevisat ökade kostnader, och på så sätt får även de en rättvis möjlighet att bedriva skolgång utifrån de kostnader de har.

Särskilt yttrande

Helena Hedman Skoglund (L), Ulrik Wärensberg (S) och Susanne Engström (MP) anmäler särskilt yttrande:

Konjunkturläget och den pågående pandemin har gjort att den branta kurvan i kommunens befolkningsprognos har blivit mer osäker. Därför har utbildningsnämnden kunnat justera ner prognosen för antal elever i budgeten för 2021. Det innebär att vi har tillfört ytterligare 40 miljoner kr till de pedagogiska ersättningarna och på så sätt kunnat dämpa effekten för de fristående skolor som tidigare har fått mer i ersättning än vad de kommunala skolorna har använt för samma verksamhet.

Hanna Victoria Mörck (V) anmäler särskilt yttrande:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
ProtokollDatum:
2020-11-24

Vi från vänsterpartiet ser att om verkligheten inte stämmer med kartan så bör vi justera kartan. Det är därmed bra att utgå från utfall för att göra en budget. Efter det bör man ändå sätta det i ljuset av att följa lagen om likvärdig utbildning för att alla barn ska få en bra chans i livet, samt politisk vilja om att satsa mer resurser på barn i de lägre åldrarna. Där finns idag en fråga om vi egentligen borde ha haft ett högre utfall på de lägre åldrarna. Därmed är det bra att vi ser över det strukturella med fördelningen av pedagogiska ersättningar för att fånga in hur Uppsalas skolor kan bli de bästa.

Yrkanden

Jonas Segersam (KD), Christopher Lagerqvist (M) och Olle Romlin (C) yrkar:

att 2020 års ersättningar för förskola/ pedagogisk omsorg, förskoleklass och grundskola skall gälla även under 2021,

att det under våren 2021 ska göras en utredning av kommunens ersättningssystem i stort – både vad gäller administrativa kostnader, fördelning mellan stadier i grundskolan, lokalkostnader, strukturersättning, ersättning till landsbygdsskolor och ersättning till barn i behov av särskilt stöd och andra grupper i behov av stöd – i dialog med huvudmännen – i syfte att optimera resultaten i alla Uppsalas skolor,

att beslutet skickas vidare till Kommunfullmäktige, precis som tidigare år, för fastställande.

Helena Hedman Skoglund (L) yrkar på följande tillägg:

att uppdra till utbildningsförvaltningen att senast i september 2021 redovisa om ytterligare strukturella förändringar i de pedagogiska ersättningarna behöver göras för att ge så väl fristående som kommunala skolor goda förutsättningar.

Ulrik Wärnsberg (S) yrkar bifall till det liggande förslaget, bifall till Helena Hedman Skoglunds (L) tilläggsyrkande och avslag till Jonas Segersams (KD) med fleras yrkande.

Linnea Bjuhr (SD) yrkar:

- 1) i första hand att ärendet återremitteras och att en extra nämnd hålls innan kommunfullmäktige den 14 december, samt att det i återremissen ges följande uppdrag:

att de delar som berör strukturersättningar omarbetas för att så långt det är möjligt ta bort variabeln för nyanlända eller utländsk bakgrund, dessa medel ska omfördelas till höjd skolpeng och särskilt stöd. Detta för att gagna alla elever i kommunen med extra behov, oavsett var de eller deras föräldrar är

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-11-24

födda. Därutöver ska den lagstadgade modersmålsundervisningen effektiviseras med 25 % och den icke lagstadgade utgå.

- 2) i andra hand bifall till Jonas Segersams (KD) med fleras yrkande.

Susanne Engström (MP) yrkar bifall till det liggande förslaget och bifall till Helena Hedman Skoglunds (L) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer ärendets avgörande idag mot återremiss och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer det liggande förslaget mot Jonas Segersams (KD) med fleras ändringsyrkande ett (1) och finner att utbildningsnämnden bifaller det liggande förslaget.

Ordförande ställer därefter sitt eget tilläggsyrkande mot Jonas Segersams (KD) med fleras tilläggsyrkande två (2) och finner att utbildningsnämnden bifaller det egna tilläggsyrkandet.

Ordförande ställer slutligen Jonas Segersams (KD) med fleras tilläggsyrkande tre (3) mot avslag och finner att utbildningsnämnden avslår tilläggsyrkandet.

Sammanfattning

Ersättningar för pedagogisk verksamhet beslutas inför nytt kalenderår av utbildningsnämnden. Enligt skolförordning och gymnasieförordning ska bidraget till enskilda huvudmän fastställas per kalenderår och bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna förskolan och skolan. Bidraget ska enligt skolförordningen och gymnasieförordningen grunda sig på hemkommunens budget för det kommande året. I förordningarna anges även att om ytterligare resurser ges till hemkommunens verksamhet under budgetåret, ska motsvarande tillskott ges till de enskilda huvudmännen. Om hemkommunen minskar ersättningen till sin motsvarande verksamhet får bidrag till enskilda huvudmän minskas i motsvarande mån genom att återstående utbetalningar under budgetåret sätts ner.

Föreslagna ersättningar bygger på förutsättningar i Mål och budget 2021 med plan för 2022-2023.

Utöver kommunbidraget tar utbildningsnämnden in föräldraavgifter för förskola och skolbarnomsorg.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Utbildningsnämnden
Protokoll

Datum:
2020-11-24

Förvaltningen har inför beslut om ersättningar för 2021 utrett hur väl de faktiska kostnaderna för kommunens egen förskola och skola överensstämmer med grundbeloppen samt sett över hur de fristående huvudmännen ska ersättas för den administrativa kostnaden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-11-23
Bilaga: Ersättningar pedagogisk verksamhet 2021

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande